

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Exterminatione Mali, Et Promotione boni - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1613

De præparatione ad missam. Cap. 6.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77843](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77843)

Aug. ad
psal. 90.
con. 3.

amoris, ama; si timoris, metue; si desiderij, desidera; si gratitudinis, gratias age; si petitionis, postula; & cor faciat, quod verba significant. Audi quam breviter quam suaviter Augustinus hanc vtilissimam artem psalmos recitandi docuerit. Et, si orat psalmus, orate; & si gemit, gemit; & si gratulatur, gaudete; & si sperat, sperate; & si timet, time. Omnia enim quae hic conscripta sunt, speculum nostrum sunt. Si psalmos ita recitaueris, miram ex hac Ecclesiastica oratione vtilitatem perferentis.

Matth. 19.
18.

Tandem horas dices denotet, ita scilicet vt enitatis accendi amore Dei, & affectibus sanctis quos prediximus, tangi, & intellectui & affectui ad ipsum Deum & ad desideria rerum caelestium extolli. Cave, ne sis ex illis, de quibus dictum est: Populus hic labijs me honorat, cor autem eorum longè est à me. sed potius ex illis, qui orant spiritu, orant & mente: psallunt spiritu, nempe voce, quae in aëre recipitur; psallunt & mente. Sic in terris, angelorum officium obibis, & affectibus eorum incalcesces, & vicam similem habebis eis, quam ipsi habent & beati semper habent in caelis. Finita hora siue officio, consueata precatione ad honorem Dei, & omnium sanctorum laudem, & vtilitatem Ecclesiae, tuum illud opus offeres, & pro negligentis humiliter veniam petes. Hic est modus recitandi diuinum officium, quo dum quid aliud melius non inuenis, vti poteris, cui si feruere & diligenter te accommodaueris, non minus hac oratione vocali quam mentali proficies.

De preparatione ad Missam.

CAPVT VI.

ONVENIENTI tempore, qui beneficio Domini ad reuerentissimam sacerdotij dignitatem euecti sumus, factum facimus, & prius ad illud perficiendum pro nostra exiguitate disponimus. In hoc autem, bone Deus, quanta dici possent, quae nostram tepiditatem accenderent? Sed quia hic non puncta meditando, nec materiam orandi, sed modum studiosè viuendi perscribimus, his omnibus omisiss, solum capita praenitae dispositionis attingamus. Hac quatuor sunt: vita puritas, intentionis rectitudo, deuotionis excitatio, & generalis pro his quae alijs & nobis necessaria sunt, postulatio, quae ex ipso Sacerdotis munere eruntur. Sacerdos enim debet esse vita mundissimus: in cuius signum Discipuli antequam in Sacerdotes consecrarentur, mundi pronunciatum sunt, dicente Domino: Et vos mundi estis. & antea mundi amplius ad huc mundati sunt, & pedibus loti: Nam qui lotus est, inquit, non indiget nisi vt pedes lauet, sed est mundus totus. Hoc sane vt & ipsi & omnes posterij intelligerent, sacerdotis munus eximiam quandam postulare munditiam. Vmbra istorum, nempe veteris legis sacerdotibus, dictum est in Leuitico: Omnis homo qui accesserit de stirpe vestra ad ea quae consecrata sunt, & quae obrulerunt filij Israel Domino, in quo est immunditia, penibit coram Domino. Si vmbra, quae obscura & terra esse solet, munditiae candor indicitur, quam merito insignis quaedam munditia & sanctitas a sacerdotibus exigetur? Sacerdos sit intentione rectissimus, & sacrosanctum sacrificium ad Dei gloriam ordinatum, non ob aliud, nisi ob Dei gloriam, & ea quae Dei gloriam concernunt, offeratur. Quiliter celebrat, dignus est ab omnibus deplorari. Bonauentura profecto sic sacerdotes praeposita inten-

Joan. 13.
10.

Bonau.
tract. de
prepara-
tione ad
miss. 28.

tionem celebrantes deplorat. *Ux, vx, vx, Domine Deus, quanti hodie infelices ad sacros ordines accedunt, & diuina mysteria accipiunt, non caelestem panem, sed terrenum quaerentes: non spiritum, sed lucrum; non Dei honorem, sed suam ambitionem; non salutem animarum, sed quaestum pecuniarum; non Christo seruire mundo corde, & corpore, in sacris mysterijs, sed delictis, diris, superbis, & luxuriant de patrimonio Christi.* Sacerdos sit deuotione flagrantissimus, quia panem caelestem offert, amore calidum, & ad trinam accedit igne charitatis accensam. Volauit ad me, inquit Iaias, vnus de Seraphim, & in manu eius calculus, quem hoc ore tulerat de altari. Et tetigit os meum, & dixit: Ecce tetigit hoc labia tua, & auferetur iniquitas tua. Calculus hic Christi fuit typus. Hae demum erant inquit Cyrillus, Christi significatio, & representatio, qui propter nos, ac nostra causa seipsum in sacrificium spirituale, purum ac impollutum, obtrulit, odorem suauis fragrantiae. At hoc loco calculus carbonem ignitum, vel carbunculum, pro quo iam gemmam, significat: Carbo autem lignum est omni ex parte, intus & foris igne plenum, & carbunculus gemma naturae igneae est, qui ad modum ignis fulget, & splendet. Sic Christus homo est in quo habitat plenitudo diuinitatis corporaliter, & incitamentum est amoris, qui animas illuminat, & calore charitatis inflamat. Quare sacerdos hunc ignem tangens, & hanc gemmam quotidie in sinu recondens, necesse est, vt igne charitatis & deuotionis ardeat, non verò tepiditate rigescat. Sacerdos tandem sit postulatione largissimus. Nam patri filium offert, filium vniuentum, filium summè dilectum, filium aequalem. Sacrificium offert infiniti valoris, pretium nullis terminis limitibusve conclusum; hostiam summè gratam, & oculis diuinis acceptam. Quid multum si in tanto manere multa & magna petat, & pro se ac pro omnibus, se quicquid petierit, impetratum esse confidat.

Isa. 66.

Cyrl. A.
lex. lib. 1.
in Isa. ubi

Prima preparatio, Puritas vitae. §. 1.

Prima ergo preparatio ad celebrandum, & quasi à longè, est puritas vitae, quia tam sanctè, tam circumspectè, tam seruidè victurus es, vt de diuina migratione consilij quotidie celebrare merearis. Ad sacrificium enim offerendum non pueri, sed perfectae aetatis homines admittuntur: & solidum ac substantialem cibum non tenent infantes, sed viri robusti percipiunt. Christus autem in hostia sacrificium est omnium sacrificiorum sanctissimum, cibus est grandium, & solidum ac firmum alimentum, quod imbecilla pectora bene non capiunt. Non minus obest dignae sumptioni eius puerilitas cordis, & infirmitas animae, si eis per curam sanctè viuendi non obstitamus; quam infirmitas & imbecillitas stomachi obest cibi solidioris sumptioni. Et haec est causa (quod tremens dico) quare multi quotidie celebramus, & post multos sacerdotij annos modica ex hoc incremento sacrificio, & misero sacramento dona caelestia recipimus, quia parum parati vita bona, & conuersatione sancta, ad ipsum manibus offerendum, & ore suscipiendum, accedimus. Seminastis multum, inquit Aggeus Propheta, & intulistis patrum, comedistis, & non estis satiati; bibistis, & non estis inebriati; operuistis vos, & non estis calefacti; & qui mercedes congregauit, misit eas in faculum peritum. Reddit autem causam inferius: Quia domus mea deserta est, & vos festinastis vnusquisque in domum suam. An non seminauimus multum, cum

Aggei. 1.
6.

Ibid. n. 9.

femen bonum, & granum vite in terra cordis nostri
 feimus? An non comedimus multum, cum panem
 Angelorum, frumentum electorum, cibum sancto-
 rum, agnum purissimum & mundissimum mandu-
 camus? An non bibimus, quod ad satietatem suffi-
 ceret, cum Christi sanguinem, potum caelestem, ne-
 ctar non falsorum Decum, sed amicorum Dei po-
 tionem haurimus? Nonne vestem splendidissimam
 laneam humanitatis, & lineam aut byssinam purita-
 tis induimus? eam nimirum de qua dixit Paulus:
 Induimini Dominum Iesum Christum. Nonne
 non mercedem tantum, sed thesauros quoque sapientiae
 & scientiae Dei in sacculum pectoris nostri
 congesimus? Quare ergo quasi nihil fructus colligi-
 mus? quare fame & siti virtutis perimus, quare vt
 nudi praefrigore algemus, nisi quia domum nostram,
 domum veteris Adae, nouis culpis & defectibus quo-
 tidie aedificamus, & domum Dei, scilicet perfectam
 animam, sanctis actionibus aedificare contempnimus?
 Quare thesaurum thesaurorum in corde recondimus,
 & pauperes sumus, nisi quia illum in sacculum
 pertusum, id est, in cor distractum, & vanis cogita-
 tionibus & desiderijs discissum mittimus? Si ergo
 cupis dignè ad sanctum altare accedere, & fructum
 ex corporis Domini sumptione percipere, sanctam
 vitam, & sacerdoti dignam arripe, & quod minus
 eius habueris, corporis afflictione & cordis com-
 punctione supple. Tria enim, vt inquit Hugo Vi-
 ctorinus, sunt sacrificiorum genera: Vnum Domini-
 nici corporis, alterum contriti cordis, tertium mortifi-
 catione carnis. Oportet igitur praecedere sacrifi-
 cium humilitatis in mente, afflictionis in carne, vt
 habeatur deuotio in Domini corporis consecra-
 tione. Cura & tu accedere cum magna puritate car-
 nis, vt nihil in te immediata nocte praecesserit, quod
 tangere panem mundum impediatur, nihil sit sordium
 in facie, aut in manibus, immo neque in vestibus,
 quod alienum a conuiuio caelestis Regis appareat.
 Cura etiam accedere cum magna munditia mentis;
 & quia defectibus quotidianis carere non poteris,
 eos confessio sacramentalis quotidie, aut saltem al-
 ternis diebus suscepta detergat. Hac cura bene vi-
 uendi, & mundo corde & corpore accedendi, id
 facies, vt magnum fructum ex quotidiana celebra-
 tione colligas, & multum virtute proficias.

Hugo de
 clauitro
 anima, li.
 2. c. 23.

Secunda preparatio, reclinatio intentionis. §. II.

EX tribus alijs quae proximè disponunt ad cele-
 brandum, primum obtinet locum reclinatio in-
 tentionis. Haec autem non tantum prohibet, ne pro-
 pter lucrum, aut propter alium finem similem cele-
 bres, verum etiam ne ex sola quadam arida & insipi-
 da consuetudine sacrifices. Accede itaque ad sacrifi-
 cium Deo offerendum actu, & non habitu, aut virtu-
 te solum aliquem finem excessum, caelestem, subli-
 nem quaerens, & ad aliquid Deo placitum, proximis
 vile, tibi que proficuum, respiciens. Syluam sancto-
 rum finium, quorum gratia celebrare debeas, Bona-
 uentura Doctor verè seraphicus his verbis submini-
 strat: Tu autem homo Dei, dirige vota tua, & desi-
 deria ad Deum, & vide quibus affectionibus & desi-
 derijs trahi debeas ad sacra mysteria celebranda. Pri-
 mo, te trahet conscientia, & remotus delictorum,
 sperans per eum, quasi per hostiam obligationis, ab
 omni peccato purgari. Secundo, tuae infirmitatis in-
 tritus, & consideratio, vt eum quasi medicinam ad te
 voces, per quam ab omni infirmitate tuaris. Tertio,
 pressura alicuius tribulationis, vt per eum, qui omnia
 potest, ab omni aduersitate citius libereris, & prote-

Bonau.
 tract. de
 preparat.
 ad Mis-
 sam, c. 8.

A gatis. Quarto, desiderio alicuius gratiae, vel spiritualis
 beneficii impetrandi, vt per eum, cui Pater nihil ne-
 gare potest, obtineas. Quinto, gratiarum actio pro om-
 nibus beneficijs temporalibus & spiritualibus tibi
 & alijs impensis, cum nihil habeamus Deo tribuere,
 pro omnibus, quae tribuit nobis, aliud, quam calicem
 salutis accipere, & sacrificare hostiam laudis, id est,
 Iesum Christum. Sexto, charitas & compassio pro-
 ximorum, cum pro salute viuorum, & reque defun-
 ctorum, nihil efficacius interpellat, quam Christi
 sanguis effusus in remissionem peccatorum. Septi-
 mo, laus, & Dei, & sanctorum, cum nihil habeamus,
 quo possimus Deum & Sanctos pro sua dignitate lau-
 dare, quam Christum sacramentaliter Deo patri of-
 ferre, & immolare. Octaudo, Dei amor, & dilectio, vt
 cum inuites ad te, ac per inuiscerationem spiritualis
 refectionis in te ipso cum delectabiliter amplexeris.
 Nond, sitis, & desiderium augenda gratiae, quia hoc
 sacramentum fontem continet gratiarum, & sanctifi-
 cationem, & authorem continet salutis, Dominum
 nostrum Iesum Christum. Ideo dicitur eucharistia, id
 est, bona gratia. Caetera vero sacramenta flucta sunt,
 & rituali gratiarum, quibus sanctificamur. Decimo,
 ardor & suspirium, quo totis visceribus virtute huius
 excessiue charitatis, & dulcissimi refectionis cupias
 sanctificari ab omni inquinamento carnis, & spiritus,
 & eripi ab omnibus periculis, & tentationibus, ac in-
 separabiliter vniri Christo Saluatori, & conseruari in
 suo amore. Vnde inquit Christus: Pater, quos dedisti
 mihi, volo vt vbi ego sum, illic sint mecum, vt sint
 vnum, sicut nos vnum sumus, ego in eis, & tu in me,
 vt sint consummati in vnum. Hos omnes fines sacrum
 faciendi, paucis verbis collegit Beatus hic doctor, &
 pro omnibus simul, aut pro aliquo illorum seorsum
 possumus celebrare.

Alij vero aut rudiioribus consulentes, aut memo-
 ria fragilium prospicientes, ex septem petitionibus
 orationis Dominicae, septem fines ad celebrandum
 eliciunt, quos & per septem dies hebdomadae dis-
 tinguunt, & cuique diei suum finem assignat. Quos
 si imitari volueris, primo die accedes serui fidelis af-
 fectu, cupiens vt nomen Domini apud omnes sancti-
 ficetur, & ab omnibus nationibus honoretur. Se-
 cundo, indues affectum filij, & desiderabis, vt ad te
 Dei regnum adueniat, & hereditas caelestis patris
 obtingat. Tertio, assumes affectum sponsae, & accedes,
 vt sicut in caelestibus, ita & in te, atque in omni-
 bus terrestribus Domini voluntas impleatur. Quarto,
 te indigentissimum cogitabis, & affectu mendici
 ad offerendum tibi, vt ipsum super substantialem pa-
 nem dignus edas, & vt panem verbi Dei, nec non &
 panem caelestium auxiliorum ad sanctè viuendum
 quotidie percipias. Quinto, te circundabis peccato-
 ris affectu, & peccatis irretitum aspiciens, properabis
 que ad celebrandum, vt tuorum peccatorum veniam
 obtineas. Sexto, considerans inbecillitatem tuam,
 & affectu hominis tactus, qui validissimis est aduer-
 sariis circumdatus, offeras sacrificium vt à tuis & Dei
 hostibus libereris. Septimo, te primum ad malum, &
 ad omne vitorum genus procliuem sentiens, ito
 ad sacrum faciendum, vt à veris malis, nempe à vi-
 tijs & peccatis, & ab huius vitae miserijs, si ita expe-
 dierit, eruaris.

Alij ex consideratione septem verborum Domini,
 quae in cruce protulit, intentionem suam ordinat,
 finesque celebrandi distinguunt. Ipse dixit: Pater di-
 mitte illis, non enim sciunt quid faciunt: Illi vero
 primi & summi Sacerdotis imitatione vestiti acce-
 dunt, vt charitate se ornent, & tã pro amicis quam pro
 inimicis exorent. Ipse latroni dixit: Amen dico tibi,

Joan. 17.
 22. 24.

Inoc. 23.
 34.

Iuc. 23. 43. hodie mecum eris in paradiso.] Et largitate tantæ promissionis illecti eunt ad celebrandum, vt spent concipiant, & premium gloriæ sibi impetrando conquirant. Ipse dixit matri: Ecce filius tuus:]

Ioan. 19. 27. discipulo verò: Ecce mater tua;] & propria mendicitate coacti vadunt ad sacrificium offerendum, vt beneficio Domini electorum matrem, sibi speciali prouidentia in matrem habeant, & in omnibus indigentis suis à tam benigno & pio patre remedium accipiant. Ipse dixit: Sitio:] quarunt ergo ex tam sancti sacrificij oblatione ardens desiderium perfectionis, sitimque iustitiæ. Ipse clamauit, & ex amore filij dilectissimi conquestus est se à patre fuisse derelictum; quare celebrant vt in angustiis, in pressuris, in tentationibus magnum Dei auxilium sibi præsto esse cognoscant. Ipse suam fuit obedientiam testatur, dicens: Consummatum est:] offerunt ergo sacrificium, vt per perseuerantem obedientiam mandatorum feliciter cursum peragant, & quietè consummentur. Ipse tandem purissimum spiritum in manus Patris commendauit; & vnionem animæ ad Deum desiderant, vt mereantur per perfectum amorem suo patri, & Domino, ac sponso copulari.

Alij demum ita sibi prospiciunt, vt simul cor Sacerdote dignum assument: illud scilicet quod personam publicam decet, qui non minori dilectione curam salutis totius mundi, quam animæ propriæ, suscipiant. Hi sacra mysteria peragunt, vt sibi & omnibus de bonis necessariis prouideant; & hanc suâ intentionem hebdomadæ quoque diebus accommodant. Nam primo die hebdomadæ celebrant deprecantes, primò, vt Deus omnes infideles, & idololatrias, ad fidem trahat; secundò, vt peccata sibi ipsis ignoscat. Secundo die celebrant, primò, vt Deus miserimos hæreticos atque schismaticos ad notitiam veritatis, & sanam mentem adducat; secundò, vt ipsorum passiones affectusque cohibeat. Tertio die incruentum sacrificium offerunt, postulantes, primò, vt Deus fideles peccato lethali sordentes conuertat; secundò, vt ipsis mentem ab omni amore rerum terrenarum alienam habere concedat. Quarto die sacrificant, supplicantes, primò, vt omnes iustos in iustitia conseruet, & ad perfectionem prouehat; secundò, vt ipsos vniuersis virtutibus imbuat. Quinto die ad altare accedunt, petentes, primò, vt Dominus, parentibus, fratribus, cognatis, & amicis atque inimicis benefaciat; secundò, vt sibi ipsis septem dona sui spiritus tribuat. Sexto die sacris mysteriis intendunt, primò, Dominum exorantes, vt animabus in purgatorio detentis misereatur; secundò, vt sibi orationis donum, & efficacem gratiam ad consequendam perfectionem, dare dignetur. Septimo tandem die suppliciter petunt, primò, vt Dominus Ecclesiâ suam augeat, & protegat; secundò, vt ipsos, postquam studiosè vixerint, & hinc cum vera penitentiâ decesserint, in suum regnum admittat.

Tu verò siue istos imiteris, siue aliam viam meliorem sequaris, id saltem cures; vt ex purissima intentione & actuali placendi Deo, & te illi per amorem copulandi, ad celebrandum accedas. Missæ ergo valorem primò & præcipue ad illam personam aut personas viuentes, aut vita functas, applicabis, pro quibus celebrare teneris: sed secundò, his modis iam dictis aut aliis similibus, omnibus, & tibi ipsi per hoc sacrificium prodelle cupies, & sic dum in celebrando rectam intentionem habes, mirum in modum mentis puritas & proficiet.

Tertia preparatio, excitatio deuotionis. §. III.

Post rectitudinem intentionis, sequitur excitatio deuotionis. Hæc excitatur attenda meditatione huius sacri mysterij, cuius tanta vis est ad capiendas & illaqueandas amore animas, vt saxea sit illa, vel potius aenea, quæ ad tantignis præsentiam non liquefiat. In hoc autem mysterio innumera sunt, quæ possunt meditari, & quidem omnia ad tria capita reuocantur; nempe quis veniat, ad quem veniat, qua causa veniat. Vnumquodque autem horum capitum potest per septenarium numerum dilatarî, vt per hebdomadam, spiritualem animam distinctè ratione disponat. Quis venit? Christus patri offerendus, & mihi intimè copulandas. Ad quem venit? ad me hominem despiciabilem, qui nec dignus sum eius vultui præsentari. Qua causa venit? non vt sibi aliquod bonum quarat, sed vt mihi, & toti Ecclesiæ, & vniuerso mundo bona innumerabilia tribuat.

I. Quis venit? Christus Rex, cui acclamatum est: Benedictus, qui venit in nomine Domini, Rex Israël.] Cui nihil est Regem esse hominum, cum Rex sit vniuersorum. Rex benignus, & mansuetus, qui venit ad regnandum, non vt subditos expilaret, sed vt iustitiam edoceret, & abundantissima redemptione saluaret. Vnde scriptum est in Zacharia: Ecce Rex tuus veniet tibi iustus, & saluator.] 2. Ad què venit? Ad subditum suum, decem millium talentorum debitorem, qui nec obolum habet, vnde incipiat debitum tam ingens exoluere. 3. Ad quid venit? non vt miserum seruum vendat, & omnia eius accipiat, & filios ipsius seruituti subiciat, sed vt ei pretium immensum maius debito Corporis & Sanguinis sui ad soluendum tribuat.

II. Quis venit? Christus Dominus, qui de seipso dixit: Vos vocatis me, Magister, & Domine, & benedicitis, sum etenim.] Dominus, qui ministris suis iugum suauè, & onus leuè suæ legis imposuit, & pro vnus momenti obsequiis, æternum gloriæ pondus daturus est. 2. Ad quem venit? ad mancipium suum, qui plusquam millies legis sanctissimæ vincula fregit, iugum debite seruitutis excussit, & aduersario Domini sui, nimirum peccato, se subiecit. 3. Ad quid venit? vt hoc mancipium suum in funiculis Adam, ad se trahat, & in vinculis charitatis, ipsimumque à iugo passionum inordinatarum ereptum, in suam seruitutem feliciorè omni imperio reducat.

III. Quis venit? Christus magister, qui & Apostolis suis effatus est: Vos autem nolite vocari Rabbi; vnus est enim magister vester.] Magister, non sicut illi, qui alligant onera grauiâ, & importabilia super humeros hominum, digito autem suo nolunt ea mouere; sed qui prius fecit quæ docuit, & in doctrina perfectionis vniuersos homines, & Angelos erudiuit. 2. Ad quem venit? ad rudem discipulum, qui nunquam, aut serò, ad audiendam doctrinam virtutum venit, & citò per animi leuitatem ab auditis discedit. 3. Ad quid venit? vt ego imitatione sequar sponfam, & apprehendam fidem, & ducam spe in domum mentis meæ: ibi ipse me docebit vias suas, vias iustitiæ, & ego vicissim illi dabo poculum ex vino amoris condito, & mustum ex sanctis affectionibus expressum malorum granatorum meorum.

IV. Quis venit? Christus Amicus, cuius tantus fuit erga homines amor, vt ex inimicis non tantum seruos faceret, quos sanguinis pretio redemit, sed in dignitatem amicissimorum eueheret. Amicus fidelis, cui nulla est cõparatio, & non est digna pòderatio

Ioan. 12. 14.
Zach. 9. 9.
Ioan. 13. 13.
Osee 11. 4.
Mat. 23. 8.
Cant. 8. 2.

12
11

auri & argenti, contra bonitatem fidei illius,] qui a nobis desertus, nunquam nos contemptui habet. 2. Ad quem venit? ad eum, qui toties eius amicitiam contempsit, eius gratia peccatum proutit, eius familiaritatem pro vanissimis colloquiis hominum commutavit. 3. Ad quid venit? ut sit [amicus fidelis, protectio fortis, ut dum inuenio illum, inueniam thesaurum;] ut suam in me amicitiam augeat, & intimius me sibi per amorem vniet.

Ecc. 6. 14

Heb. 2. 11
Psal. 21. 23.

Gen. 4. 8.

Isa. 9. 6.
Isa. 22. 21.

Ioan.

Luc. 15. 22. & seq.

Osee 2. 19. 20.

Iere. 2. 20.

Iere. 3. 11

V. Quis venit? Christus frater, qui cum sit verus Deus, & Dominus hominum, non confunditur fratres eos vocare, dicens: Narrabo nomen tuum fratribus meis. [Frater primogenitus, cuius eum tota esset hereditas, ad eius possessionem libentissime alios a Patre adoptatos admittit. 2. Ad quem venit? ad me fratrem iustum in agro huius mundi peccatis occidi, & eum quasi temulentum amore, & non vino, acerbissima nece multauit. 3. Ad quid venit? ut me fratrem, a quo occisus est in vita spiritali, quam dederat antea, conseruet, & non profugum ac vagum super terram esse dimittat.

VI. Quis venit? Christus Pater, qui dictus est, Pater futuri seculi:] & quasi Pater habitantibus in Ierusalem, & domui Iudae:] quoniam omnes filios Ecclesiae verbo veritatis genuit, & esse diuinum suo simile per gratiam tribuit. Pater qui tenerrime nos amat, nosque filios vocat, quos iterum atque iterum parit, donec ipse formetur in nobis. 2. Ad quem venit? ad me filium prodigum, qui dissipavi substantiam meam, & consumpsi aetatem meam, si non viuendo luxuriose, at viuendo inaniter, & inutiliter. 3. Ad quid venit? ut induat me stolam primam, & amictu gratiae circumdet; ut det anulum donorum caelestium, signum dignitatis in manu mea; ut calcis auxiliiorum suorum protegat pedes, id est, affectus meos; ut fatiet me vitulo saginato, corpore & sanguine suo; a fratre maiore, & a superbis defendat, semperque in domo gloriae suae hereditatis aeternae possessorem efficiat.

VII. Quis tandem venit? Christus sponsus, qui ad animam sibi dilectam dicit illud Osee: Sponsabo te mihi in sempiternum, & sponsabo te mihi in iustitia, & iudicio, & in misericordia, & in miserationibus. Et sponsabo te mihi in fide, & scies, quia ego Dominus.] Sponsat ipse sibi animam in sempiternum, quia nunquam vult ab eius connubio recedere; sponsat in iustitia, dum per gratiam iustificat: in iudicio, dum ab aduersariis liberat; in misericordia, & miserationibus, dum donis caelestibus ditat; & in fide, quia non per opera sua, sed per fidem in Christum, & per gratiam in tantam dignitatem admittit. 2. Ad quem venit? ad animam meam, cui bene conuenit illa increpatio scripta in Ieremia; In omni colle sublimi, & sub omni ligno frondoso tu prosternebatis meretrix.] Collis sublimis, occasio superbiendi; lignum frondosum, incitamentum rebus creatis adhaerendi. In his semper cecidi, & me superbiae & impuro amori prostravi. 3. Ad quid venit? ut ad eum compuncta anima reuertatur, & iterum benignissime in lectum dulcissimae familiaritatis admitatur. Nam ait; Tu autem fornicata es cum amatoribus multis; tamen reuerte ad me, dicit Dominus, & ego suscipiam te.]

His, aut aliis similibus meditationibus, quae passim occurrunt, poteris torporem depellere, & te ad deuotionem excitare. Nec longum tempus ad hoc existimo necessarium, quia mens per orationem matutinam calefacta, & per cutam diuinam praesentiae (de

qua postea) facile seipsam colligit, & ad celebrandum cum debita deuotione disponit.

Quarta preparatio, vsus postulationis. §. IV.

Postrema preparatio est vsus postulationis: nam Sacerdos, qui, ut persona publica, & nomine Ecclesiae sacrificium offert, & Christum in cruce pendentem, & pro omnibus seipsum Patri in holocaustum offerentem repraesentat, debet pro omnibus hominibus, iuxta dictum Pauli: pro Regibus, & omnibus, qui in sublimitate sunt, exorare, ut quietam & tranquillam vitam agant, in omni pietate, & castitate. Deberetiam sibi ipsi cuncta necessaria & vtilia petere, ut ex merito tanti sacrificij, a mendicitate exeat, & veras animae diuitias ac caelestia dona conquirat. Et quidem in ipso Missae decursu, atque in ipso facto canone, tempus datur Sacerdoti, in quo secretò oret, & speciales personas pro sua deuotione commemoret. Quia verò mora illa ex consuetudine breuis est, ut praesenti populo consulatur, qui non potest diuitius in Ecclesia teneri, ideo bonum est consilium, & ab spiritalibus viis vltatum, ut ante Missam, generalem & longiorem postulationem faciant, ad quam se in ipsa celebratione mysterij remittant. Et quamuis etiam haec postulatio sit cuiusque deuotioni & affectui relinquenda, nec ex compositione verborum, sed ex vnctione Spiritus sancti dependeat, visum est tamen mihi quandam formulam postulationis subiicere, qua quidam ex nostris, qui seruus Dei esse cupiebat, utebatur, & aut in praeterita nocte, aut in ipso mane ante celebrationem Missae precabatur, ut lector ex ea rationem precandi, & mente ad Deum ascendendi per postulationem, aduerat. Ille ergo non ore, sed mente, non verbis, sed affectibus, sic in conspectu Dei positus sua desideria promebat, & pro se, ac pro omnibus exorabat: O Trinitas beata, o Domine Deus meus, o Pater potentissime, o Fili sapientissime, o Spiritus sanctissime, o tres Personae reuera distinctae, o vna purissima ac simplicissima Deitas, o Auctor naturae, o dator gratiae, o prima ac vniuersalis omnium rerum causa, o vniuersorum bonorum indeficientissimus fons. Hic ades Domine, non minus praesens, quam in caelesti domicilio inter Angelos commoraris. Adoro te ut Deum meum ex toto corde meo, & ex omnibus viribus meis: atque oro te, ut cunctae cogitationes meae, cuncta desideria, verba, & opera mea tibi sint grata & accepta, utque me Sacerdotis officio fungentem, & pro omnibus deprecantem, coram te iustineas, meas orationes exaudias, & illas non sine fructu tuae miserationis expeditas. Gratias tibi ago, o bonorum origo, pro innumeris & maximis beneficiis, quae ex momento conceptionis meae vsque in hanc horam de tua benignitate suscepi: pro innumerabilibus, quae nunc, & in hoc temporis momento à te suscipio: pro infinitis, quae vsque in finem vitae meae, & per totam aeternitatem sum accepturus ex thesauro immensae bonitatis & largitatis tuae. Nam & ego, Domine, sine vlla comparatione minor sum minimo beneficiorum tuorum: indignus plane, ut mei recordaberis, ut me sustineres, ut mihi minimum ex tuis donis tribueres. Specialiter autem gratias tibi ago, Deus, & Pater amantissime, ex totis praecordiis meis.

I. Pro infinitis diuitiis, quas in sacra illa Humanitate vnigeniti Filij tui Domini nostri Iesu Christi collocasti: & quia eum mihi in patrem, in doctorem, in ducem, ac in redemptorem dedisti.

I. T. m. 2.

II. Pro singularibus ac innumeris donis, quæ in beatissima Virgine Matre vnigeniti Filij tui deposuisti, & quia eam mihi in matrem, in aduocaram, in protectricem donasti.

III. Pro maximis beneficiis, quibus sanctos Angelos, omnesque spiritus cœlestes cumulasti, nec non & pro illis, quibus hunc Sanctum N. vel Sanctos NN. quos hodie solenni ritu celebramus, affecisti.

IV. Pro singulari beneficiorum copia, qua eos reple, quos efficaci gratia per totam Ecclesiam ad perfectionem effers, & ad tuam dulcissimam familiaritatem admittis.

V. Gratiâs etiam ago tibi, ô Pater & Deus dilectissime, ex toto conatu mentis meæ, pro hac eximia misericordia tua, qua me è miseris sæculi eripuisti, & ad hanc sanctam religionem vocasti, & tot adiumenta ad tibi perfectè seruendum concessisti.

VI. Pro his tribus votis professionis meæ, quibus me tibi alligasti, ac consecratum esse voluisti: quæ tantum abest vt me fecisse pœniteat, quod potius ea libentissimè de nouo facio, ac tibi millies & centum millies perpetuam Paupertatem, Castitatem, & Obedientiam promitto.

VII. Pro talentis & donis tum naturalibus tum supernaturalibus mihi datis, vt eis tempus vtiliter & meritorie collocarem, & iuxta meam vocationem aliis prodessem, & ad felicitatem ex tua misericordia consequendam me disponerem.

VIII. Pro hac vicissitudine consolationum & desolationum, prosperitatum & aduersitatum, qua vitam meam mirabiliter texis, vt neque assidua aduersitate decidam, neque assiduitate prosperitatis inebrier.

IX. Pro hac sanctissima & sublimissima Sacerdotij dignitate, qua me de puluere terræ erexisti.

X. Ac tandem pro hodierno vsu eius, quo inuentum hoc sacrificium tibi patri obtuli, & panem vitæ manducaui, & illum mihi mediis speciebus, in quibus verè lates, panis & vini, coniunxi.

Et nunc, Domine, his & aliis innumerabilibus beneficiis tuis animatus alia noua suppliciter postulo. Panem nostrum quotidianum supersubstantialem da mihi hodie: Non est bonum ô Deus meus sumere panem filiorum, & mittere canibus. Sed licet hoc ita sit, tamen aliquando [catelli comedunt de micis, quæ cadunt de mensa dominorum suorum.] Quare licet ego in domo tua quasi catellus sim despicibilis, comedam tamen hodie beneficio tuo ex hoc pane filiorum tuorum, & ad hoc sacramentum accipiendum, & sacrificium tibi offerendum possibilitatem & facultatem concede. Da abundantissimam gratiam, vt ad hunc filium tuum, ac Dominum & redemptorem meum, tam profundissima reuerentia, tam firma fide, tam humili timore, tam feruida charitate accedam, quod ibi tibi gratus appaream, & omnes in me fructus huius eximij sacrificij & venerabilis sacramenti suscipiam.

Et quia tu Domine hoc sacrificio vis placari, & ex merito & valore eius omnibus bona largiri, nunc munus meum sacerdotis implens, volo in conspectu tuo cor meum effundere, & quia filius tuus vnigenitus ad omnia potens est, ob merita infinita eius pro omnibus apud te deprecari constituo.

Miserere igitur, ô benignissime miserationum pater, toti mundo, & eum fide ac scientia tua reple, & gentes à fide alienas ad veritatis notitiam conuertere. Turcas, Mauros, hæreticos, schismaticos, idolorum cultores, ac perfidos Iudeos in domum Ecclesiæ tuæ iam tandem obsecro intrare compelle. Non pereant tot imagines tuæ, non sit in illis vacuus &

A inanis sanguis pretiosissimus filij tui. Lugeo Domine coram te hos fratres meos alienos à te, & si ego possem omnium istorum intellectibus in te credere, omnium voluntatibus te diligerem, omnium viribus tibi perpetuò seruirem. At nihil possum nisi desiderare, & flere, & desideria mea coram tanta maiestate profundere. Miserere Domine, Ecclesiæ tuæ, auge in ea puritatem fidei, & munditiam sanctitatis, eamque labore virorum Apostolicorum per totum orbem terrarum extende. Respice benignis oculis iustos ipsius, illos præcipuè, qui ad perfectionem properant, & in eis iustitiam serua & augmenta; respice etiâ peccatores crimine grani sordentes, eos ad te trahe, & à tam misero statu potenter eripe. Adiuua Domine summum Pontificem N. vicarium tuum, caput Ecclesiæ tuæ, pastorem gregis tuis, da ei vt verbo & exemplo cunctis præluceat, & optimo regimine ad salutem dirigat. Intende oculos misericordiæ tuæ in vniuersos Patriarchas, Archiepiscopos, Episcopos, Parochos, & in omnes, qui ad clericalem statum pertinent, & salutem animarum curant: fac eos sal terræ, lucem mundi, ciuitates supra montem positas, & vt eam vitæ puritatem arripiant, quam sanctissima dignitas eorum requirit. Miserere omnium sanctarum religionum, & præcipuè huius nostræ, tribue eis vt secundum suam cuiusque vocationem viuant, & vt prælati exemplo, verbo, & sollicita cura gubernent, & subditi secularibus, & clero ædificationem tribuant, & exactissimè paupertatem, castitatem, & obedientiam custodiant. Effunde ô

B Domine Deus meus miserationes tuas in Regem nostrum N. ac in omnes Catholicos Reges, nec non & in vniuersos gubernatores, in nobiles, plebeios, & in omnes eos, qui ad statum spectant secularem. Libera eos ab aduersariis tuis, iunge eos pace tua, dita obseruantia mandatorum tuorum, vt secundum quod Christianos decet, viuant, & eam, ad quam creati sunt, salutem æternam obtineant. Ne obliuiscaris regnorum & principatum Ecclesiæ tuæ, sed ea fac potentiora hostibus suis, exercitibus eorum contra fidei tuæ hostes victoriam tribue, & necessariâ ad vitam istam quietè transigendam benignus imperti.

C Afferro etiam coram te ô Domine parentes meos, fratres meos, cognatos meos, amicos meos, & omnes eos, qui se aut sua meis orationibus commendarunt, vt eis dones quod voluntati tuæ placitum, & salutem eorum profuturum esse cognoueris. Offero quoque tibi omnes captiuos, victos, agros, tentatos, tribulatos, agonizantes, & in aliqua necessitate præsertim extrema, aut graui, constitutos, vt ex tua largitate libertatem, salutem, victoriam, consolationem, bonam mortem, & remedium suarum necessitatum accipiant. Et, vt imiter dilectum filium tuum in cruce pro inimicis orantem; supplex, & acclinis oro, ô mitissime pater, pro omnibus inimicis meis, quos intimè diligo, vt eis in omnibus benefacias, & pro infamia, qua me læserunt, honorem eis, pro detractio-

D nibus bonam famam, pro odio in me sanctissimum amorem tuum, & pro omnibus malis aduersum me irrogatis bona temporalia saluti eorum vtilia, & æternam vitam tribuas. Respice benignis oculis animas in purgatorio detentas, præsertim N.N. & aliorum, pro quibus orare teneor, da eis Angelorum consolationem, pœnarum refrigerium, & citò purgatas ad cœlestes sedes admitte. Tandem oro Domine pro his prælatis meis N.N. & pro his dilectissimis meis N.N. vt eos perfectos facias, ab omnibus grauius peccandi occasionibus liberes, & in omni eis necessitate subuenias.

Iam ô Deus meus, ô refugium meum, necessitates

meas, & miseras meas narrabo coram te, non vt tu eas scias, si quidē omnia aperta sunt & manifesta oculis tuis, sed vt dum ea apud te cum gemitu & afflictione pronuntio, desideria tuæ miserationis accendam in me, & remedia ac dona ex tua benignitate promerear: Peccavi Domine super numerum arenæ maris, multiplicata sunt iniquitates meæ, & non sum dignus intueri, nec aspicere altitudinem cæli præ multitudinem iniquitatum mearum: veruntamen propter filium dilectissimum in ara crucis immolatum dimitte vniuersa peccata mea, & munda me omnino ab omnibus delictis meis. Concede mihi verissimam contitionem, qua peccata propter te & ex tuo amore detester. Fac etiam vt dignos fructus pœnitentiæ faciam, & assiduis corporis mei afflictionibus, nec non lacrymis & gemitibus pœnas pro peccatis debitas reddam.

Da mihi Domine verissimam mortificationem mei iudicij, voluntatis, meorum affectuum & sensuum, ne istis qui ad malum proni sunt, aliquando deceptus, ab his quæ tibi placent, abducar. Da mihi verissimum contemptum omnium terrenorum, & vt nec honores quæram, nec dignitates ambiam, nec diuitias, aut voluptates suscipiam, sed omnem honorem meum, omnes thesauros meos, & delicias meas in te bonorum omnium fonte respiciam. Libera me ab omnibus tentationibus & dolis inuisibilium hostium meorum, ab his præcipue, quæ veniunt sub specie boni, ne bonum inquirens à vero bono diuellar.

Concede, Domine Deus meus, vt fides, quam te donante suscepi, semper in me seruetur, semper angeatur. Illumina mentem meam supernaturali lumine, vt mysteria diuina cognoscat, & quæ de te ac de filio tuo credimus, perfectius intelligat. Concede firmissimam spem, qua mei penitus obliuiscar, & in sinu prouidentia tuæ omnes curas meas collocem, & vitam æternam ac omnia ad eam consequendam necessaria, me consequiturum de tua benignitate confidam: concede perfectissimam charitatem, qua te & omnes proximos meos ardentissime diligam. Da mihi resignationem veram, & cum tua voluntate concordiam. Exhilara mentem meam præsentia bonitatis tuæ. Paca & tranquilla intima mea pace tua. Accende me zelo honoris tui, & salutis fratrum meorum, & infunde affectum misericordiæ, quo miseris & doloribus proximorum compatiar, & eis secundum meam imbecillitatem succurram.

Perfice, ô factor meus, intellectum meum prudentia & discretione, vt medium in omnibus teneam. Tribue mihi cor docile ne proteruis in meo sensu persistam. Sollicita me feruore tuo, vt tibi non oscitanter, non segniter, sed diligentissime seruiam. Et virtute circumspectionis & attentionis exorna, vt mala animæ meæ, quæ vbiq; mihi quotidie insidiantur, caueam, & nihil per incuriam tibi minus gratum minusue acceptum efficiam.

Perfice voluntatem meam virtute iustitiæ, qua libenter vnicuique quod suum est, tribuam. Subiice me tibi religionis virtute, & donum orationis præbe, vt in omnibus tuam laudem quæram, & tibi purissimum cultum latræ, & Angelis ac sanctis tuis debitam dulcè venerationē exhibeam. Da mihi cor ob peccata mea pœnitentia compunctum, erga parentes piū, erga maiores deuotum, erga prælatos subiectum, erga benefactores gratum, erga amicos affabile, in factis simplex, & in dictis verum. Tale, inquam, vt cor dulcissimi filij tui imitetur, & tibi semper ab eo amabile obsequium deferatur.

A Perfice irascibilem meam robore fortitudinis, quatenus in aduersis, vt decet se habeat, & aduersitatis pondere pressa, ab eo quod rectum est, nunquam exorbitet. Da mihi animum magnanimitate conspicuum, in rebus obsequij tui securitate lætum, bona sæculi pro te contemnentem, dolores & acerbitates magnas, & multo tempore durantes sustinentem, & in eo quod bene cœpit, constanter perseverantem: quia vox est Filij tui, quod non, qui cœperit, & turpiter à cœpto destiterit, led qui perseverauerit vsque in finem, hic saluus erit.

B Perfice concupiscibilem meam pulchritudine temperantiæ, qua & omnia turpia fugiam, & honesta conseruet, & in cura corporis solam necessitatem respiciam. Indue me, Domine, abstinentia & sobrietate, quibus in cibo & potu debitam mensuram teneam: castitate & pudicitia, quibus corpus meum, templum tuum, mundum & immaculatum in officio contineam: mansuetudine & clementia, quarum ministerio iram ac omnem indignationem cohibeam. Ne confundas me, ô Deus meus, in hac petitione mea, sed tribue mihi præstantissimam humilitatis virtutem, qua Christi Filij tui & Domini mei verus discipulus fiam, & me ipsum (sicut reuera sum) omnium vilissimum reputē, & omnem huius sæculi splendorem contemnam. Da in actionibus modestiam, in ore silentium, in vsu rerum paupertatis amorem, & omnis curiositatis victoriam, vt nihil in me sit, quod tuæ maiestati displiceat.

C Requiescant super me, Domine, dona Spiritus sancti tui, Spiritus sapientiæ, & intellectus, Spiritus consilij & fortitudinis, Spiritus scientiæ, & pietatis, & repleat me Spiritus timoris tui, vt his donis mobilis à te fiam, & in omni virtute perficiar. Ex aliis verò donis & gratiis, quæ ad sanctitatem non pertinent, ea mihi solum tribue quæ ad salutem animæ meæ, & voluntatem tuam explendam, conducant. Fac etiam, Domine, vt in his ministeriis occuper, quibus tu glorificeris, & cum æquali gloria tua rogo, vt in humilioribus, & quæ minus apud homines splendean, me occupatum esse velis. Da mihi, vt in donis & talentis de tua manu susceptis, me ipsum non quæram, sed tuam laudem & gloriā, ac Iesu Christi Filij tui exaltationem exquiram. Da mihi per infinitam bonitatem tuam perseverantiæ donum, & vt nunquam per crimen aliquod à te separet, sed vsque ad mortem, & in æternum in tua gratia perseuerem. Da mihi per immortalitatem tuam, & per sanctissimam mortem Redemptoris mei, bonam mortem, & vt post bonam vitam in te moriar morte iustorum: Tolle à me nimium amorem huius vitæ, & nimium ac immoderatum timorem mortis: Da vt ita viuam, quod possim dicere cum Apostolo tuo, Cupio dissolui, & esse cum Christo. Da intimam lucem horæ mortis, vt mundi blandientis illecebras fugiam: Da intimum saporem æternitatis, vt lætus transitoria deseram: Da veram resignationem in tua rectissima voluntate, vt quando, & quomodo disposueris, hinc abscedam: Suscipe spiritum meum gratia tua & charitate vestitum, vt tibi in æternum adhæreat: Aufer denique à me quicquid me in assequutione perfectionis detinet, & potentissima adiumenta ad sanctè viuendum, & feliciter moriendum, attribue. Hæc sunt, Deus meus, petitiones meæ: hæc sunt desideria mea, quæ impleri cupio, & peto per miserationes tuas, non solum in me, sed & in omnibus proximis meis, vt semper tibi placeamus in hac vita, & in futura tuo aspectu lætemur. Amen.

Sic iste tuam postulationem nocte formabat, vt se ad Missam diei sequens disponeret, in qua dimi-

diam

Philip. 1.
23.

diam horam plus minusve ordinariè infumebat. Talis tamen est precatio ista, ut possit ad minus temporis spatium angustari, & ad vnam horam, & longiora noctis spatia affectibus & desideris crebrescentibus protrahi. Tu ex his quæ diximus, poteris aliquid sumere, quo te ad sacrum faciendum disponas. Illud autem certo scias, si his omnibus assuescas, te cum magno fructu, & cum exigua difficultate, aut cum summa facilitate sacrum esse facturum. Nam hæc prudenter disposita, parum temporis infumunt, & multas secum occupationes admittunt. Nos enim non religiosos solitarios, sed animarum salutem curantes instruimus, quos scimus his & similibus deuotionis studiis, nec à ministeriis, nec à literarum studiis impediri, sed mirum in modum ad vtraque iuari.

De celebratione Missæ.

CAPVT VII.

Sic paratus atque dispositus, conuenienti tempore pro Missa celebranda ad sacrarium accedes: Ibi genuflexus te breuiter preparabis, sanctam Trinitatem & singulas eius personas inuocando. Ille, de quo supra diximus, non ore, sed mente attenda, & deuota, quantum poterat (ut mihi quidam narrauit) hanc preparationem perficiebat: O beata Trinitas Deus meus & Dominus meus, huc sacrificium corporis & sanguinis Filij tui celebraturus venio. 1. Confessionem supremi dominij, quod habes in omnes creaturas, & subiectionis omnimoda, quam habemus ad te. 2. In commemoracionem acerbissimæ passionis & mortis Iesu Christi Filij tui & Domini mei, iuxta illud, quod ipse præcepit nobis, dicens: Hæc quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis. 3. In gratiarum actionem infinitarum diuitiarum sanctissimæ Humanitatis eiusdem Filij tui, & Redemptoris mei, ac singularium donorum, quibus affecti beatam Virginem Mariam, omnes Angelos, & Sanctos, præcipue autem N. cuius hodie solennem memoriam facimus. 4. Item in actionem gratiarum omnium beneficiorum, quibus in hoc seculo magnificas omnes prædestinatos, & me indignum seruum tuum afficis. 5. Hoc sacrificium tibi specialiter offero pro hac persona viuente, vel defuncta, aut pro hac, aut illa necessitate, aut negotio, pro quo celebrare teneor. 6. Itemque secundariò offero pro remissione omnium meorum peccatorum, vel pro mortificatione mearum passionum, vel pro elongacione intellectu & affectu ab omnibus creaturis, vel pro adeptione virtutum, vel pro obtentione septem donorum Spiritus sancti tui, vel pro dono orationis, & thesauro perfectæ charitatis, vel pro consequenda gloria tua. Amen.

O Pater potentissime, ecce accedo ad celebrandum, ad laudem & gloriam tuam, ad gaudium omnium Angelorum, & Sanctorum, ad remissionem nostrorum peccatorum, ad refrigerium animarum Purgatorij, & ad bonum spirituale ac temporale totius Ecclesiæ. Supplex oro per omnipotentiam tuam, ad dignè celebrandum confirma me, o Fili Dei sapientissime, ecce venio ad celebrandum, ut tu, qui vera vita es, per gratiam viuifices me: tu qui lux es, illumines me: tu qui ignis es, accendas me: tu qui quies es, tranquilles me: tu qui puritas es, purifices me: tu qui læticia es, lætifices me. Supplex oro

A] per sapientiam tuam, ad dignè celebrandum illumina me. O Spiritus Patris & Filij sanctissime, ecce venio ad celebrandum, ut extrema gratia induas me, & septem donis tuis ornes animam meam. Supplex oro per immensam charitatem tuam, ad dignè celebrandum inflama me.

Sic, aut aliter denuò preparatus, & spiritu collectus, omnia illa deuotè quantum poteris, facies, quoad inspectionem Millialis, lotionem manuum, preparationem Hostiæ & Calicis, & applicationem factorum indumentorum, quæ mater Ecclesiæ facienda iuber. In acceptione vestimenti, cuiusque significationem aduerter, de qua multa passim apud Ecclesiasticos auctores inuenies, & decenter ornatus, mente deuota, & omnino ab huius mundi rebus auulsa, ut vicem Christi summi & primi Sacerdotis gerens, ad altare reuerenter accedes.

In ipso Missæ decursu ita facta mysteria peragas, ut magnam exterius & interius reuerentiam obieris. Equum enim est, ut animæ corporisque Creator ab utroque honore & reuerentiam accipiat. Equum etiam, ut si anima Dei visioe lætanda est, & corpus dotibus gloriosis ornandum istud, & illa Deo glorificatori eorum per reuerentiam se subdant: Quin & Christus, qui primus hoc sacrificium sui corporis & sanguinis obtulit, carne simul & mente passus est, & vtraque portione sui nostram salutem curauit, ut discas tu vtraque parte tui, corpore & animo, illi reuerentiam exhibere. Hæc duo sunt duo æta minuta, quæ oblationibus rerum externarum à superbis cordibus profectis præferuntur, & duo talenta quibus præmia gloriæ corporis & animæ comparantur.

Reuerentiam exterioriorem custodies, si sacras caeremonias ab Ecclesiâ institutas pulse attendente, grauitate, & cum quadam dignitate perficias. Si cum caput inclinas, ita inclines, ut qui Dei beneuolentiam tibi concilias: si cum genua flectis, ita genua flectas, ut qui Deo te submittis: si cum Hostiam & Calicem benedicis, ita signa illa sacra facias, ut qui sacrificium Deo acceptissimum benedicis: si cum verba Missæ profers, ita distinctè & clarè proferas, ut qui Deum ipsum alloqueris: si denique ita omnia tibi dicas, & facias, ut dignum est voce promi, & actione perfici, quæ Dei Spiritu sanctam Ecclesiam regente approbata sunt, & instituta. Ministri Regum & Principum suas habent vrbauitatis & comitatus leges, quas nefas est præterire: quidni Ecclesiâ Spiritu veritatis edocta illas caeremonias instituat, quibus erga Deum officiosi & vrbani sumus, & ei comiter & decenter seruiamus: Si ergo magni momenti esse videtur erga magnates huius seculi vrbano nos habere, & in nulla re quantumuis minima ad reuerentiam eorum spectante deficere: quanti momenti erit, summum Deum signis reuerentiæ ab ipsomet per Ecclesiam institutis absque vllis defectibus honorare? Quid grauius, quam ipsi Deo per genuflexiones se submittere, & ei per hoc signum lætitiæ cultum exhibere? Quid sublimius, quam Hostiam & Calicem, in quibus Deus ipse lætetur, crucis signo benedicere? Quid excellentius, quam Deo, nomine totius Ecclesiæ, vota & orationes offerre? Quid mirabilius, quam hostiam, cui præsens adest filius Dei, manibus tangere, & frangere, & huc atque illuc mouere: Hæc qui testinanter, & distractè, & inconsideratè facit, magnum iudicium præbet, quod lumen fidei nubibus inconsiderationis & distractionis obiectum deferret. De Esther ad regem Assuerum ingrediæ ait scriptura: Regina corruit, & in pallorem colore mutato, lassum superancillulam reclinauit caput. Et tu eoriam Deo

E] superancillulam reclinauit caput. Et tu eoriam Deo

Esph.
15.10.